

**Starptautiskais EZA, LKrA seminārs
“Nodarbinātības stratēģija Eiropā: Kā stratēģiju Eiropa
2020 īstenot Baltijas valstīs?”**

*2011. gada 27.-28. oktobrī
Jūrmala, Latvija*

**Latvijas sabiedrības demokratizācijas
problēmas un asociētās demokrātijas
iespējas Latvijā**

Dace Dolace

2011. gada 27. oktobrī

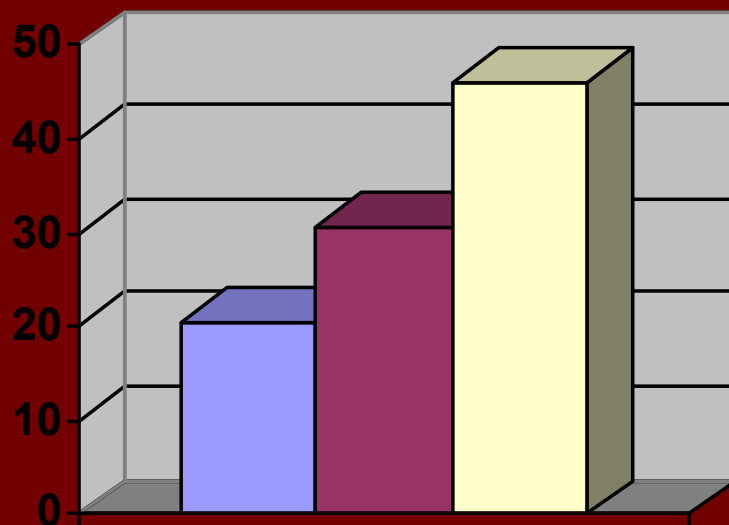
**"Nodarbinātības stratēģija Eiropā:
Kā stratēģiju Eiropa 2020 īstenot Baltijas valstīs"**

***"Nodarbinātības stratēģija Eiropā:
Kā stratēģiju Eiropa 2020 īstenot Baltijas valstīs"***

Ticība iespējai ietekmēt publiskās pārvaldes lēmumus

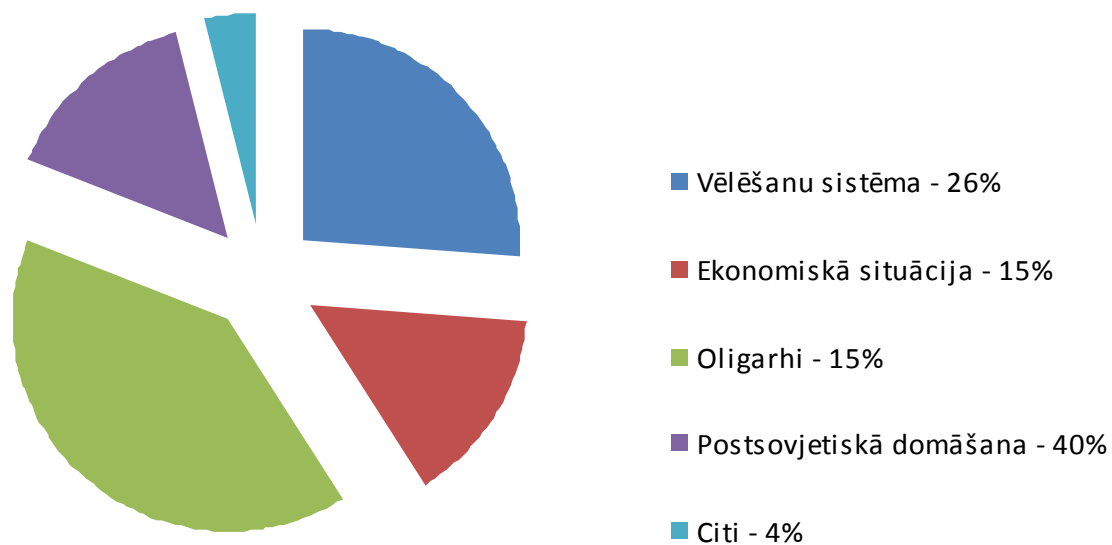

- Izdotos - 20,4%
- Neizdotos - 30,8%
- Nezin atbildi - 45,9%

Iedzīvotāju ticība savām spējām ietekmēt publiskās pārvaldes lēmumus (%)

"Nodarbinātības stratēģija Eiropā: Kā stratēģiju Eiropa 2020 īstenot Baltijas valstīs"

Galvenie šķēršļi demokrātijas attīstībai Latvijā

Aptauju veikusi Latvijas Brīvo Arodbiedrību konfederācija, 2011

Nevalstiskās organizācijas Latvijā

Sabiedrisko organizāciju, biedrību un nodibinājumu dibināšanas dinamika

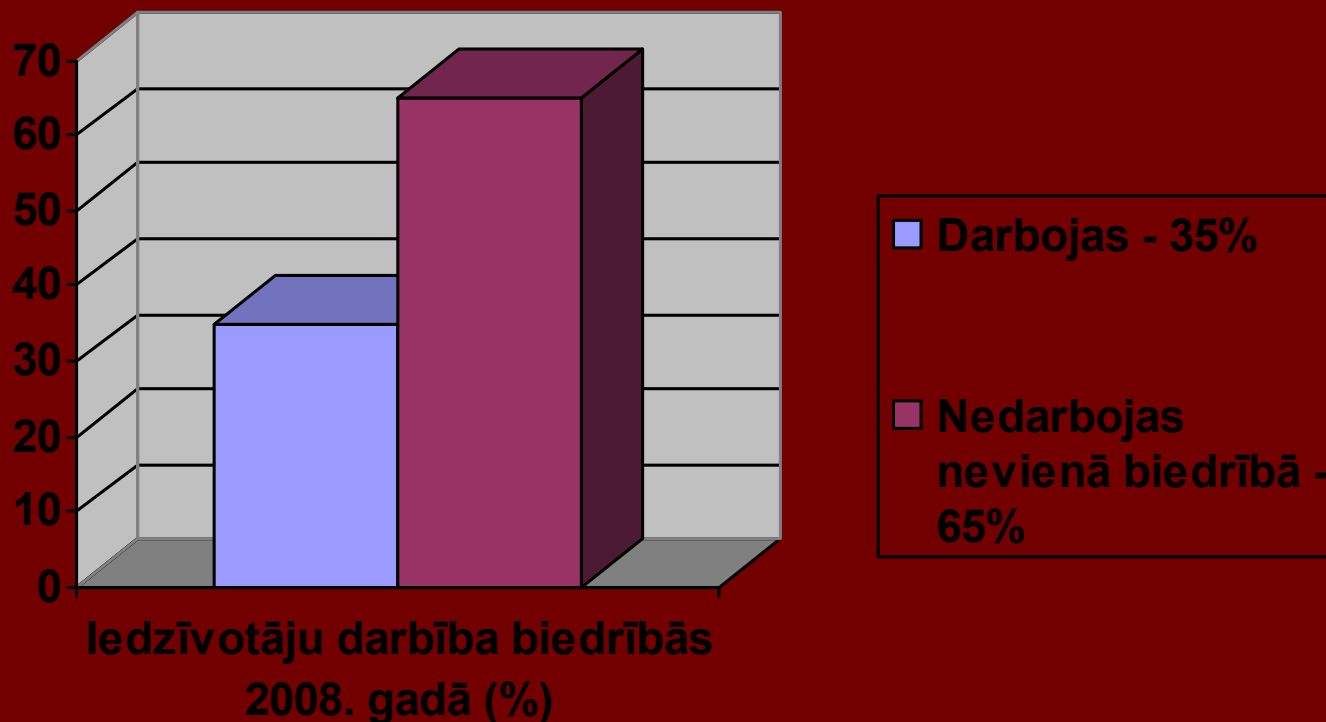
Avots: Lursoft statistika, 2011

NPK	GADS	REGISTRĒTI	LIKVIDĒTI	NELIKVIDĒTAS
	Ierakstu skaits	Summa		
Kopā	21	18,648	3,653	
1	1991	56	0	56
2	1992	33	0	89
3	1993	996	2	1,083
4	1994	594	4	1,673
5	1995	480	13	2,140
6	1996	751	8	2,883
7	1997	625	20	3,488
8	1998	690	14	4,164
9	1999	699	18	4,845
10	2000	940	35	5,750
11	2001	793	44	6,499
12	2002	777	35	7,241
13	2003	774	49	7,966
14	2004	808	49	8,725
15	2005	953	45	9,633
16	2006	1,238	42	10,829
17	2007	1,245	2,544	9,530
18	2008	1,276	523	10,283
19	2009	1,644	64	11,863
20	2010	1,839	85	13,617
21	2011	1,437	59	14,995

***"Nodarbinātības stratēģija Eiropā:
Kā stratēģiju Eiropa 2020 īstenot Baltijas valstīs"***

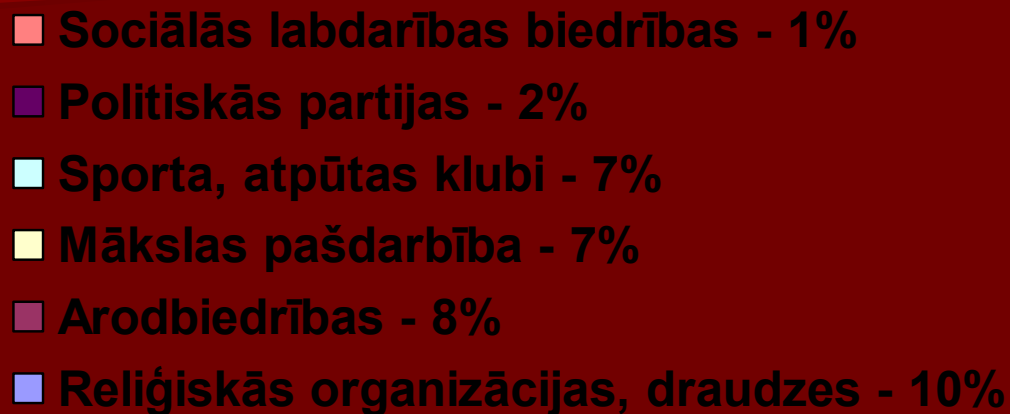
<i>Gads</i>	1998	2003	2004	2006	2008
Iedzīvotāju īpatsvars, kas nav nevienas sabiedriskās organizācijas biedri un neiesaistās to darbībā, %	80	53	61,9	67	65

Biedrībās iesaistīto iedzīvotāju procentuālais apjoms

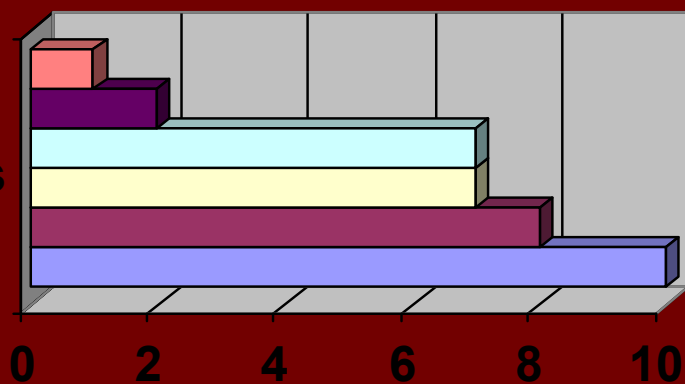

Biedrībās iesaistīto iedzīvotāju darbības virzieni

Aktīvo sabiedrības locekļu (35%) darbības virzieni biedrībās

Galvenās pilsoniskās sabiedrības izveides un nostiprināšanas problēmas Latvijā I

- **Zema sabiedriskā aktivitāte un savstarpējā uzticēšanās.** Nav iedibinātas sadarbības tradīcijas
- **Nav attīstītas labdarības un brīvprātīgā darba tradīcijas, indivīda un uzņēmēju ziedošanas kultūra. Nedarbojas vēsturiskās labdarības tradīcijas,** kas samazina privātā sektora atbalstu nevalstiskajām organizācijām
- **Netiek veidoti neatkarīgi līdzekļu avoti sabiedrības jautājumu risināšanai – nodibinājumi**
- **Brīvprātīgo darba zemais vērtējums un prestižs sabiedrībā, brīvprātīgo kustības pilnvērtīgai attīstībai trūkst precīza tiesiskā regulējuma**

Galvenās pilsoniskās sabiedrības izveides un nostiprināšanas problēmas Latvijā II

- **Ierobežotas iespējas sociāli mazaizsargātajām grupām iesaistīties pilsoniskās sabiedrības aktivitātēs.** Sabiedrībā karitātes kultūras vietā veidojas devēju – ņēmēju dihotomija, kur tiek ignorēts savstarpības princips un kur daļa sociālā riska personu iegūst pasīvu dzīves pozīciju
- **Valsts un pašvaldību attieksme pret NVO nevis kā partneriem, bet – kontrolējamām organizācijām**
- **Zināšanu trūkums sabiedrībā par NVO darbību**

***"Nodarbinātības stratēģija Eiropā:
Kā stratēģiju Eiropa 2020 īstenot Baltijas valstīs"***

Ortodoksās Baznīcas sociālā konceptcija norāda:

- politiskās pārvaldes (demokrātijas) un ekonomiskās krīzes situācijā **nedrīkst ignorēt krīzes antropogēnos pamatus jeb cilvēka faktoru.**
- ekonomiskā un politiskā krīze nav pārvarama sabiedrības garīgās krīzes apstākļos – **vienlaikus jārisina garīgā krīze**

Sabiedrības antropoloģiskās krīzes pazīmes:

- cilvēka identitātes un vērtības zušana, kas ietver cilvēka gara veseluma izpratnes redukciju
- ētisko vērtību krīze un ētiskās paradigmas maiņa – „pieredzes ētika”
- personības individuālo tiesību krīze **Pienākums kā primārs cilvēka eksistences nosacījums, pastāvēšanas mods.** Sabiedrības ilgtspējība iespējama, ja **cilvēka tiesības funkcionē uz pienākuma platformas** (S. Franks). Eiropas kristīgais mantojums – karitātē balstīta uzmanība un atbildība par Otru
- cilvēka individuālās brīvības krīze: Brīvība nav iespējama individuāli, - tā ir iespējama tikai kopībā.

***"Nodarbinātības stratēģija Eiropā:
Kā stratēģiju Eiropa 2020 īstenot Baltijas valstīs"***

P. Hirst:

- Asociālais jeb asociētā demokrātija savā vērtību skalā par vienu no prioritārām uzskata brīvību, taču ar to saprotot, ka brīvību patiesi var īstenot tikai tad, ja indivīdi veido kopības saites ar saviem līdzcilvēkiem

***"Nodarbinātības stratēģija Eiropā:
Kā stratēģiju Eiropa 2020 īstenot Baltijas valstīs"***

- No visiem izaugsmes ceļiem svarīgākais ir ieguldīšana cilvēkos.
- Mūsu priekšnoteikums ir vienkāršs – ja tavi cilvēki attīstās, attīstās arī organizācija.
- Cilvēks, attīstot organizāciju, attīsta un veido kopējo sabiedrību.
- Dalīšanās vienam ar otru, savstarpējo saišu veidošana ir svarīgs pamatkritērijs sabiedrības un demokrātijas kvalitātes celšanā.

***"Nodarbinātības stratēģija Eiropā:
Kā stratēģiju Eiropa 2020 īstenot Baltijas valstīs"***

- Veids, kā īstenot un apgādāt sabiedrības locekļu atšķirīgos dzīves veidus, ir radīt brīvi izvēlētas asociācijas (biedrības), kas gādātu par cilvēku dažādajām vajadzībām un gaidām. Šī pozitīvā tālredzīgā politika (darbības plāns) – radīt politiskas un sociālas struktūras patiesi daudzsejainai, atšķirību pilnai sabiedrībai – ir vienīgā atbilstošā atbildes reakcija uz varas centralizāciju un 'lielā biznesa' dominanti.

***"Nodarbinātības stratēģija Eiropā:
Kā stratēģiju Eiropa 2020 īstenot Baltijas valstīs"***

